

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 172/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Barborou Štrutekovou, Hlavná 44, Trnava, pre namietané porušenie jeho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 115/2015 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 81/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 115/2015 a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 81/2015.

V sťažnosti sťažovateľ uviedol: «Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 16.10.2015 č. k. 0 Tp 115/2015 v bode VI súd podľa § 87 ods. 2 Tr. por. z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Tr. por. obvineného [REDAKOVANÉ]... vzal do väzby.

Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ ako obvinený sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 27.10.2015 č. k. 3 Tpo 81/2015 tak, že sťažnosť obvineného zamietol.

Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.10.2015 č. k. 3 Tpo 81/2015 (strana 3 tohto uznesenia) vyplýva, že obvinení podali proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 16.10.2015 č. k. 0Tp 115/2015 sťažnosti, z ktorých do dňa neverejného zasadnutia bola odôvodnená len sťažnosť obvineného [REDAKOVANÉ].

Z uvedeného je zrejmé, že Krajský súd v Trnave ako sťažnostný súd pri svojom rozhodovaní mal za to, že súdu nebolo doručené odôvodnenie sťažnosti podanej obvineným [REDAKOVANÉ].

Uvedené však nekorešponduje so skutočnosťou.

Krajský súd v Trnave rozhodoval dňa 27.10.2015 (v utorok).

Odôvodnenie sťažnosti obvineného [REDAKOVANÉ] prostredníctvom jeho obhajcu bolo doručené Okresnému súdu Trnava k č. k. 0 Tp 115/2015 zo dňa 24.10.2015 (v sobotu), prikladám výpis z mailovej komunikácie. Zásielka s týmto odôvodnením odoslaná na poštovú prepravu dňa 24.10.2015, prikladám kópiu podacieho lístka.

Z uvedeného je zrejmé, že odôvodnenie sťažnosti obvineného [REDAKOVANÉ] nebolo Okresným súdom ihneď obratom a neodkladne predložené nadriadenému súdu, čo nemôže byť na ujmu obvineného.

Konštatovanie sťažnostného súdu, že do jeho rozhodovania nebola sťažnosť obvineného [REDAKOVANÉ] odôvodnená, neobstojí...

Máme za to, že postupom Okresného súdu Trnava a Krajského súdu v Trnave bolo porušené základné ľudské právo sťažovateľa v zmysle čl. 50 ods. 3 druhej hlavy siedmeho oddielu Ústavy Slovenskej republiky v znení: „Obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.“ a to jeho právo na obhajobu spočívajúce najmä v tom, aby sa súd vysporiadal s jeho obhajobou ako aj náležité odôvodnenie rozhodnutia súdu.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa na obhajobu sám alebo prostredníctvom obhajcu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní 0 Tp 115/2015 a Krajského súdu v Trnave č. k. 3 Tpo 81/2015 v súvislosti s rozhodovaním o väzbe porušené nebolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 3 Tpo 81/2015 sa zrušuje.

3. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 4.000 €, - (slovom štyritisíc eur), pričom Okresný súd Trnava je povinný zaplatiť z tejto sumy sumu vo výške 2.000,-€ do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a Krajský súd v Trnave je povinný zaplatiť z tejto sumy sumu vo výške 2.000,-€ (slovom štyritisíc eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 296,44 € na účet jej právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy postupom okresného súdu, ktorý podľa jeho názoru mal obratom predložiť odôvodnenie sťažnosti podanej sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 115/2015 zo 16. októbra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), a postupom krajského súdu, ktorý rozhodol bez toho, aby sa vysporiadal s obhajobou obsiahnutou v odôvodnení sťažnosti.

V súvislosti s predstretou námietkou ústavný súd upriamuje pozornosť sťažovateľa na to, že ústavný súd už pri posudzovaní obdobnej sťažnosti uviedol, že Trestný poriadok

v žiadnom svojom ustanovení výslovne neukladá sudcovi pre prípravné konanie povinnosť pred predložením spisu nadriadenému súdu vyčkat' na doručenie písomného vyhotovenia uznesenia o vzatí obvineného do väzby pre účel, aby umožnil obvinenému alebo jeho obhajcovi doplniť dôvody podanej sťažnosti, pokiaľ takéto uznesenie bolo obvinenému a jeho obhajcovi riadne oznámené v ich prítomnosti a obvinený využil svoje právo podať proti oznámenému uzneseniu sťažnosť priamo do zápisnice o výsluchu (III. ÚS 101/2013). Z hľadiska práva obvineného predložiť svoje argumenty proti väzbe pritom nie je významné, či obvinený využije právo podať sťažnosť bezprostredne po vyhlásení uznesenia alebo si ponechá pre svoje rozhodnutie zákonnú lehotu. V kontexte sťažnosti nie je pre posúdenie zachovania práva podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru rozhodujúca schopnosť obvineného podať sťažnosť súčasne aj odôvodniť, ale podstatné je, či procesný postup súdu umožňoval obvinenému tak urobiť za pomoci jeho obhajcu.

Z obsahu odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že 16. októbra 2015 bol vykonaný výsluch sťažovateľa, ktorý bol na výsluchu prítomný a vypovedať odmietol, pričom na výsluchu bola prítomná aj jeho obhajkyňa, ktorej vyjadrenie je zahrnuté v odôvodnení uznesenia okresného súdu.

Ústavný súd sa zaoberal otázkou, či postupom krajského súdu, ktorý bol formálne v súlade so zákonom, bola aj reálne zachovaná možnosť sťažovateľa oboznámiť sa dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a účinne napadnúť právny názor okresného súdu, že sú splnené formálne a materiálne podmienky na jeho vzatie do väzby.

Podľa názoru ústavného súdu mal sťažovateľ túto možnosť zachovanú. Sťažovateľovi bolo pred vypočutím doručené uznesenie o vznesení obvinenia, vedel zo spáchania akého skutku je podozrivý, z akých dôvodov aj ako je skutok právne posudzovaný. Vedel tiež, z ktorých zákonných dôvodov a na základe akých skutkových okolností bol podaný návrh na jeho vzatie do väzby a aj ktoré dôkazy predložené prokurátorom na preukázanie opodstatnenosti jeho návrhu boli pred okresným súdom vykonané. Uznesenie bolo vyhlásené za prítomnosti sťažovateľa a jeho obhajkyne, čím bol

oboznámený s právnym názorom okresného súdu na splnenie podmienok na vzatie do väzby, ako aj s dôvodmi tohto rozhodnutia.

Keďže ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým postupom okresného súdu a postupom krajského súdu a označeným právom, porušenie ktorého sťažovateľ namietal, predloženú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2016